

RUMORS CORONAVIRUS

No t'ho cregut tot

En la situació excepcional que estem vivint, la informació de tota mena circula: a Internet, a través de les xarxes socials, a la premsa... però no tot és cert i racional, per això volem ajudar-te a distingir quines informacions són falses.

Per posar fi a la propagació d'informacions falses i errònies sobre el coronavirus (Covid-19), que generen desinformació i confusions, i que ens fan prendre decisions incorrectes, diversos organismes i entitats ens donen consells i informació:

- L'Organització Mundial de la Salut (OMS), ha creat a la seva pàgina web un apartat sobre rumors del coronavirus Covid 19

<https://www.who.int/es/emergencias/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/myth-busters>

- El Govern de Catalunya ens anima a informar-nos a través de les fonts oficials:

<https://interior.gencat.cat/malaltiesemergents>

<http://canalsalut.gencat.cat/ca/inici>

<https://web.gencat.cat/ca/coronavirus>

[Twitter emergenciescat](#)

- Els Mossos d'Esquadra tenen una web on pots consultar falsos rumors i estafes

<https://mossos.gencat.cat/ca/temes/Falsos-rumors-i-estafes/>

- Per ajudar també ha distingir entre notícies falses i certes, l'Organització de Consumidors i Usuaris (OCU) fa unes recomanacions per identificar notícies falses. Les podeu consultar al següent enllaç:

<https://www.ocu.org/salud/bienestar-prevencion/consejos/bulos-salud-coronavirus>

- També podeu consultar la pàgina "La Buloteca" <https://maldita.es/> que tenen un servei de Whatsapp **655 19 85 38** on pots consultar si la informació que t'arriba és o no un rumor

<https://api.whatsapp.com/send?phone=0034655198538&text=&source=&data=>

Notícies falses en l'àmbit de l'empresa i l'ocupació

• Hi ha un correu electrònic que està arribant a empreses per a reclamar factures falses suplantant a l'Agència Tributària, aprofitant la confusió generada pels ERTOS presents: **la Guàrdia Civil assegura que a l'apartat de "remitent" d'aquests correus es pot comprovar que no és l'Agència Tributària la que fa l'enviament.**

• S'estan rebent SMS on es comunica l'aprovació d'ERTOS a les persones treballadores afectades i se'ls demana el número de compte: **És un frau, és un cas de phishing, una tècnica per captar dades personals de les persones. Es pot denunciar al fraudeinternet@policia.es**

• Corre per WhatsApp i per les xarxes informació que l'Institut Català de la Salut necessita personal administratiu per a l'Hotel Renaissance de l'Hospitalet de Llobregat: **No és cert, ara mateix l'ICS requereix a tota Catalunya professionals de medicina i personal infermer.**

• Corre per WhatsApp, correu i per les xarxes una oferta de treball de l'empresa Lyca mobile, que per motiu del coronavirus necessita personal a Barcelona per donar suport per vendre targetes de càrrega a través d'Internet i telèfon. Es demana CV i DNI escanejat per ambdues cares: **No és cert, és un missatge que suplanta a l'empresa Lyca mobile i que els mossos d'esquadra han detectat que és falsa. Volen robar les dades personals per utilitzar-les fraudulentament.**

• Algunes empreses estan rebent un correu on l'assumepte és "Denúncia Oficial" i "se inicià una investigació contra su empresa"; suposadament de la Direcció Territorial de la Inspecció de Trabajo y Seguridad Social, on s'afirma haver rebut una queixa contra la seva empresa en relació amb possibles incompliments i adjunten les denúncies fetes al correu electrònic: **És un fals correu que pretén que facis clic a un enllaç amb contingut maliciós suplantant a la Direcció Territorial de la Inspección de Trabajo y Seguridad Social.**

Notícies falses relacionades amb la salut

• Fer gàrgares amb aigua i sal elimina el virus: **Res ho acredita.**

• Els vapors curen o redueixen el risc per coronavirus: **Res ho acredita.**

• El contagi es fa mitjançant paquets que rebem de l'estranger: **El virus no sobreviu ni un dia en aquestes superfícies.**

• El virus pot entrar al cos nos estem tocant la pell: **No, el virus entra en el cos en tocar-nos la cara si les mans estan infectades.**

• El contagi està comprovat que és menor en climes càlids: **Res ho acredita.**

• Està comprovat ni hi ha raó per pensar que el fred mata al virus: **Res ho acredita.**

• Les llums ultraviolades maten al virus: **No és cert, a més és perillós utilitzar-les per esterilitzar parts del cos, ja que poden provocar irritació.**

• Usar assecador de mans neutralitza al virus: **No és cert.**

• Haver-se vacunat contra la grip o la pneumònia, protegeix contra el coronavirus: **No és cert, ja que és un virus nou.**

• Usar solucions salines per netejar el nas és bo contra el coronavirus: **Res ho acredita.**

• Els antibiòtics prevenen el contagi: **No és cert, els antibiòtics són eficaces contra bacteris, no per prevenir ni contra virus.**

• Menjar all protegeix contra el coronavirus: **Encara que és un aliment sa amb propietats antimicrobianes, no protegeix del virus.**

• Sortir als balcons a aplaudir i cantar augmenta el risc de contagi: **no sortir als balcons no s'inclou com a recomanació ni mesura de protecció per l'OMS ni pel ministeri de sanitat.**

• Per comprovar que els teus pulmons estan sans has de contenir la respiració i contar fins a 5: **No hi ha cap evidència que constati que aguantar la respiració 5 segons sigui efectiu per diagnosticar el coronavirus.**

• El MMS o clorit de sodi cura el coronavirus: **No hi ha cap evidència. Segons l'OMS encara no hi ha cap medicament per tractar ni prevenir el coronavirus.**

• Es recomana deixar les sabates fora de casa per què el virus viu a l'asfalt durant dies: **A roda de premsa de data 16/03/20, el director del Centre de Coordinació d'Alertes i Emergències Sanitàries, Fernando Simón, ha assegurat que no és necessari deixar les sabates fora de casa.**

• Els complementos alimentaris prevenen o curen el coronavirus: **No és cert.**

• S'ha difós un missatge de l'hospital de Can Ruti segons els pitjors dies per sortir al carrer són del 23/03/20 al 03/04/20 per què és quant més probabilitat de contagi hi ha: **És fals.**

• Les xarxes 5G de telefonia mòbil propaguen el Covid-19: **No és cert, el virus no es desplaça per ones electromagnètiques ni per les xarxes de telefonia mòbil. El Covid-19 es transmet a través de gotes minúscules de secrecions respiratòries expulsades per una persona infectada i quan posteriorment ens portem les mans als ulls, la boca o el nas.**

• Beure alcohol protegeix del Covid-19: **No és cert, i a més de no protegir, el consum freqüent i/o excessiu pot augmentar el risc de patir problemes de salut.**

• Les persones fumadores tenen menys probabilitat de ser hospitalitzats per coronavirus: **No és cert, aquesta afirmació es basa en estudis portats a terme a la Xina que no han passat les necessàries revisions.**

• S'ha autoritzat a fumar amb avions militars per frenar el coronavirus: **El Ministerio de Defensa i l'UME indiquen que és una mesura que en cap cas es fa amb avions. El BOE indica que s'autoritza a portar ta fermes tècniques de desinfecció mitjançant la utilització de medis aeris, és a dir la fumigació és per aire, no des de l'aire i no amb avions militars. Els medis aeris corresponen a tècniques de nebulització, termonebulització i micronebulització.**

• Pegar un salvapip a l'interior d'una mascareta quirúrgica reforça la seva eficàcia i poden equivaler a l'ús d'una mascareta FFP2: **No és cert, a més podríem anular o reduir l'efecte de l'ús de la mascareta que és filtrar l'aire de la persona que la porta.**

• S'estan rebent a través de SMS test d'autoavaluació de la Covid-19. El missatge conté un enllaç que porta a una web que simula ser del Ministeri de Sanitat i l'Institut de Carlos III: **És una web falsa, que suplanta la identitat d'una entitat pública i que pretén aconseguir informació confidencial de les persones.**

• Les tovalloletes humides per a bebès serveixen com a mètode de desinfecció per a la Covid-19: **No és cert, aquestes tovalloletes no tenen cap propietat per eliminar els virus ni bacteries.**

• Circula una cadena per WhatsApp que diu que a Itàlia s'ha trobat la cura per la Covid-19, gràcies al fet que els metges italians van desobeir a l'OMS de no realitzar autopsies als morts per coronavirus. Aquesta seria la manera en la qual haurien trobat la causa de la Covid-19, i que no és un virus, si no un bacteri, que provoca la mort formant coàguls de sang: **No és cert, és una notícia falsa.**

• Hi havia un vídeo (ja retirat) de YouTube, en el que una dona assegurava que l'Institut de Salut Carlos III de Madrid havia dit en un informe que la pandèmia per la Covid-19 havia acabat. Per dir això es basa en una gràfica de corbes publicada a l'informe número 26 de dit organisme: **No és cert, és una informació falsa.**

• Circula una imatge d'una explosió d'un bot de hidrogen, deixat en l'interior d'un cotxe exposat al sol en Màlaga o Sevilla. S'afirma que és un vehicle de la Policia Nacional, i d'altres que són SOS bombers sense fronteres. **És una notícia falsa, que circula també en altres països: A més, experts coincideixen que és molt improbable que això passin sense que intervinguin agents externs com foc.**

• Almenys en nou països, entre ells Espanya, ha corregut informació sobre l'ús prolongat de la mascareta provoca hipòxia, és a dir falta d'oxigen a la sang: **És fals, les mascaretes higièniques i quirúrgiques, que són les recollides al BOE com a preferents en el seu ús transpiren i no generen acumulació de CO2.**

• S'està fent difusió de la imatge d'una vacuna pel coronavirus que un missatge que diu "esto fue en 2001, díganme por qué 19 años después dicen que no hay vacuna". Aquesta imatge es difon afirmant que la vacuna contra el coronavirus és contra el virus actual que causa la Covid-19. **És una notícia falsa, és una vacuna contra un coronavirus caní, diferent del virus de la Covid-19.**

• S'està fent difusió d'una imatge a través de les xarxes socials, que afirma que no hi ha pandèmia, que la taxa de mortalitat de la Covid-19 és menor que la de la grip i que les mascaretes no protegeixen contra la infecció. **Són afirmacions falses. L'OMS va declarar la Covid-19 com una pandèmia i ha confirmat l'alt nombre de morts per aquesta causa i la utilització de les mascaretes com a mètode de prevenció.**

• S'està compartint un missatge a través de les xarxes socials acompanyat de la fotografia d'un cartell de la delegació del Govern de Navarra en el qual posa "centre de vacunació internacional". Segons circula al missatge s'estan començant a col·locar aquests cartells de vacunació internacional, en les delegacions de Govern, com a protocol de la nova "normalitat" després de la quarantena pel coronavirus. També es diu que el virus només és una excusa per posar-nos una vacuna ARNm (software genètic) sincronitzat amb una identitat digital. **És una notícia falsa. El cartell de la imatge és de l'any 2017, d'un centre de vacunació internacional, un servei en el qual s'administren vacunes i s'assessora en matèria de medicina del viatger. A més a data 12/06/2020 no hi ha vacuna autoritzada contra el coronavirus.**

• Hi ha un post de Facebook que diu que les mascaretes incuben Càncer. A més afirma que virus, bacteris, fongs i paràsits, que es peguen a la mascareta al respirar, junt amb l'anhidrid de carboni que expulsem i tornem a inhalair, és ideal per inculcar el càncer. **Però utilitzar mascareta NO causa hipòxia ni hipercàpnia en persones sanes, ni són l'origen de cap altre patologia segons la comunitat científica.**

• Hi ha un vídeo a YouTube on una experta en estètica facial vincula el virus que causa la Covid-19 amb la campanya de vacunació massiva de la grip i que el 5% de vacuna està contaminat amb Covid. **Però NO hi ha cap evidència ni prova que relacioni el SARS-CoV-2 amb la vacuna de la grip.**

• S'ha viralitzat una cadena de missatges que afirma que una persona asimptomàtica és una persona sana. Diu que aquesta persona NO contagia el virus, sinó que transmet anticossos a la resta de persones i genera immunitat al grup. **És fals que les persones asimptomàtiques no contagien el coronavirus. Segons la comunitat científica, una persona asimptomàtica és una persona infectada, però no desenvolupa símptomes clínics de la malaltia. Però el problema és que pot ser infecciós, és a dir, transmetre el virus a d'altres. Tampoc és cert que les persones asimptomàtiques comuniquin anticossos. Els anticossos no es comuniquen.**

Notícies falses sobre el confinament

• En breu s'aprovarà en breu l'estat d'excepció: **S'ha desmentit.**

• El govern ha emès un decret per prohibir sortir de casa a partir de les 15h: **Ara com ara no s'ha publicat cap decret amb aquestes mesures.**

• Des de les 00 hores del dia 31/03/2020 ha quedat implantada i legalitzada la geolocalització a partir de la traçabilitat dels nostres mòbils: **No és cert, la geolocalització dels mòbils s'utilitzarà per fer un estudi de mobilitat amb l'objectiu, segons el BOE publicat el dia 28/03/2020, d'entendre els desplaçaments de la població per veure com de dimensionades estan les capacitats sanitàries de cada província.**

• Al BOE s'han publicat dates de l'aixecament del confinament d'algunes restriccions recollides a l'estat d'alarma amb motiu del Coronavirus: **No és cert, Moncloa ha desmentit aquesta informació. Continuem en una fase de desescalada i no s'ha iniciat cap acció d'aixecament del confinament.**

• S'està enviant per WhatsApp un missatge amb fotos sobre la previsió de les fases del desconfinament: **Aquest no és un document oficial per la desescalada de l'estat d'alarma, és el document d'un economista i planteja la seva opinió personal.**

Notícies falses en l'àmbit social

• En algunes comunitats que els col·legis vagin a tancar fins al setembre: **S'ha desmentit.**

• Les assegurances de cotxes no siguin vigents a l'actual estat d'alarma: **S'ha desmentit per part de l'Unió Espanyola d'Entitats Asseguradores.**

• Sortir als balcons a cantar podria vulnerar el dret a la propietat intel·lectual: **La Societat General d'Autors i Editors (SGAE) l'ha desmentit.**

• L'OMS i el Govern han destinat una bonificació setmanal que les famílies poden gastar en alimentació i medicaments: **No és cert, és un cas de phishing, una tècnica per intentar captar dades personals.**

• Netflix està regalant comptes durant el confinament: **No és cert, és un cas de phishing, una tècnica per intentar captar dades personals.**

• Mercadona està sortejant targetes regals per import de 500 euros per omplir una enquesta en la situació generada pel coronavirus: **És un frau, és un cas de phishing, una tècnica per captar dades personals de les persones.**

• S'estan enviant missatges fent-se passar per diferents bancs o caixes informant que el vostre compte bancari ha sigut bloquejat i que heu d'accedir a través d'un enllaç per desbloquejar-lo: **És un frau, és un cas de phishing, una tècnica per captar dades personals de les persones.**

• S'està enviant per WhatsApp un avis sobre la suposada visita d'agents judicials a domicili armats i que mostren una targeta d'identificació falsa per què se'ls obri i fan robatoris: **És fals, s'ha desmentit per part dels mossos d'esquadra.**

• S'estan enviant missatges de correu o SMS d'empreses de missatgeria que demanen que confirmem les vostres credencials o bé que feu un pagament per les despeses d'enviament: **Són missatges que contenen enllaços a pàgines fraudulentas, amb l'objectiu d'obtenir dades personals o pagament fraudulents, detectat pels mossos d'esquadra. S'han detectat estafes suplantant a la Societat Estatal de Correus i Telègrafs, i a Movistar.**

• S'està coartant la llibertat d'expressió a través d'un bloqueig de WhatsApp que impedeix enviar el mateix missatge a diversos usuaris: **La limitació de reenviament és una mesura que ha posat en marxa WhatsApp a nivell mundial per a limitar el reenviament d'aquells missatges que ja han estat reenviats més de 5 vegades, i així restringir la difusió d'alguns que podrien estar difonent desinformació, sobretot en el context actual de coronavirus. És una decisió a nivell mundial i és un procés automàtic de WhatsApp.**

• S'estan rebent missatges de text (SMS) o missatges per correu electrònic en els quals es demana el pagament de 2.000 dòlars en bitcoins per evitar que es publiquin imatges comprometedores, preses mentre es consultaven pàgines de contingut pornogràfic: **És una estafa. Segons els Mossos d'Esquadra tot fa pensar que els cibercriminòlegs han fet un enviament massiu de missatges per aconseguir que alguna de les persones usuàries de pàgines de contingut sexual realitzi el pagament sol·licitat per por a què es faci públic. Aquest tipus d'estafa es coneix com a sextorsió "random" o aleatòria.**

• Hi ha una cadena de WhatsApp que diu que la Unió Europea ha anunciat 800 milions d'ajudes per targetes alimentàries que pots sol·licitar en l'enllaç que acompanya el missatge: **És un frau, és un cas de phishing, una tècnica per captar dades personals.**

• S'estan rebent missatges de correu electrònic suposadament de l'empresa Endesa, en què s'informa que s'ha detectat un error de pagament a la factura i que cal pagar l'endarreriment, o d'una eventual incidència tècnica. A continuació demana a les persones que cliquin l'enllaç adjunt, sol·licitant dades personals i la targeta de crèdit: **És un frau, és un cas de phishing, una tècnica per captar dades personals. També s'han detectat correus que adverteixen de presumptes problemes en el pagament de les factures i indica a l'usuari que descarregui una factura: L'arxiu que es descarrega introdueix un virus maliciós en el dispositiu.**

• S'està difonent un missatge per WhatsApp amb el títol "MUCHO CUIDADO" alertant que gairebé tots els comptes de Facebook estan sent clonats, utilitzant la foto dels usuaris i usuàries per obrir un nou compte en la xarxa i afegint les amistats en els comptes duplicats per enviar sol·licituds d'amistat: **És un fals rumor, no ho compartiu.**

• S'estan rebent trucades per telèfon en nom de les nostres operadores de telèfon, comunicant que, com a conseqüència de la crisi de la COVID-19, es veuen obligats a pujar la tarifa de telefonia i internet. En una segona trucada en nom d'una altra operadora, el mateix distribuïdor fa una contraoferta més econòmica per intentar captar nous clients: **És una estafa de distribuïdors amb males practiques que volen aconseguir nous clients de forma fraudulenta. Mentre estigui en vigor l'estat d'alarma, les empreses de telecomunicacions no poden fer campanyes comercials de serveis que impliquin una portabilitat (és a dir, un canvi de companyia conservant el mateix número). Tampoc poden incrementar el preu dels serveis, sigui d'abonament o de prepagament. Així mateix, se suspenden totes les noves portabilitats, tant de línies fixes com mòbils que requereixin qualsevol mena de desplaçament físic del client o de personal tècnic, excepte en casos excepcionals de força major.**

• S'estan rebent missatges per correu electrònic suposadament de la Seguretat Social que informen del dret a un reemborsament de diners i demanen les dades bancàries: **És un frau, és un cas de phishing, una tècnica per captar dades personals.**

• S'estan rebent missatges per correu electrònic suposadament de l'Agència Tributària que informen del dret a un reemborsament de 359,16 euros (la quantitat pot variar) i demanen les dades bancàries: **És un frau, és un cas de phishing, una tècnica per captar dades personals.**

• Estan augmentant els missatges per Internet, correu electrònic i missatgeria instantània, fent-se passar per diferents supermercats o centres comercials, amb el parany d'un regal, oferta o descompte del producte anunciat en el missatge, alguns d'ells relacionats amb productes de desinfecció o similars: **És un frau, darrere aquests missatges hi ha cibercriminòlegs que roben les dades personals i posteriorment les utilitzen de forma fraudulenta. S'han detectat missatges suplantant a empreses com Corte Inglés, Sanytol, Lidl, Adidas, entre altres.**

• S'estan rebent missatges per missatgeria instantània, fent-se passar per Creu Roja que ofereixen 500 euros per tota la família: **És un frau, és un cas de phishing, una tècnica per captar dades personals.**

• S'estan rebent missatges informant que per un error informàtic es va carregar un suplement a la targeta menjador i la targeta solidària que emet el Departament de Treball, Afers Socials i Família. S'informa les famílies que ja s'han aplicat les mesures necessàries per a recuperar els diners que les famílies han gastat. El missatge el signa l'Ajuntament de Barcelona: **És una informació falsa, ni el Departament de Treball, Afers Socials i Família ni l'Ajuntament de Barcelona ha emès aquest comunicat.**

• S'estan rebent missatges per correu electrònic, suplantant la Direcció General de Trànsit, reclamant el pagament d'una multa. Demana que es cliqui sobre un enllaç per obtenir més informació i que simula ser la pàgina de la DGT: **En realitat és una pàgina fraudulenta que demana dades bancàries. La DGT no comunica les sancions d'aquesta manera i no utilitza el terme "multes de trànsit". És un cas de phishing per aconseguir informació confidencial de la persona estafada amb l'objectiu d'obtenir algun benefici econòmic o instal·lar-nos malware als dispositius.**

• Estan circulant cadenes de WhatsApp en diferents països on estem a cada moment gràcies a una aplicació que Google ha instal·lat als nostres telèfons mòbils. També s'ha viralitzat un vídeo que acusa al Govern d'haber instal·lat una aplicació de COVID-19 sense que ho sapiguem per vigilar-nos. **Són notícies falses. El Govern no ha instal·lat cap aplicació en els nostres mòbils. El que està apareixent en els mòbils amb sistema operatiu Android és una actualització que ha programat Apple i Google per incloure una nova característica: un sistema de contactes de persones contactades per Covid-19. Aquesta serviria perquè el nostre mòbil pogués avisar-nos que hem estat en contacte amb una persona malalta per coronavirus. Però no s'està instal·lant una app nova, sinó que s'està actualitzant una que ja hi ha que permetrà en un futur incloure aquestes opcions tècniques. És important entendre que per què aquesta actualització que s'ha instal·lat als mòbils Android serveixi per a alguna cosa, es necessita una aplicació. I aquesta només la poden gestionar les autoritats sanitàries, és a dir el Ministeri de Sanitat, i això a data 12/06/2020 no ha passat.**